

1. ÜNİTE: FELSEFEYİ TANIMA..

Felsefenin Anlamı

Felsefe; insanın aklını ve düşünme yeteneklerini kullanarak var olan hakkında soru sorup, cevap arama etkinliğidir. Felsefe merakla ve sorgulama etkinliği ile başlar. İnsanın kendisini, varlığı, evreni, olayları, olguları sorgulamak, bunlara “neden” ve “niçin” sorularını sormak, felsefi düşüncenin gelişmesinin temel koşuludur. Felsefenin konusu genel olarak varlık; evren ve insanın eylemlerini, yaşamını etkileyen her şeydir. O, bu konularla ilgili akla dayanan açıklamalar getirir.

Felsefe Yunanca philosophia sözcüğünden gelmektedir. Kelime olarak Bilgelik Sevgisi demektir.

(Philo: Sevgi + Sophia: Bilgelik)

Platon’a göre, Felsefe, diyalektik düşünme yoluyla ideaların (formların) bilgisini kavramadır.

Aristoteles’e göre, Var olan olarak var olanı ve özü gereği ona ait olanları inceleyen bir bilim vardır. Bu bilim (felsefe), herhangi bir özel bilimle aynı değildir çünkü diğer bilimlerin hiçbiri var olanlar olarak var olanları genelliğiyle ele almaz.

El-kindî’ye göre, İnsan sanatlarının değer ve mertebe bakımından en üstünü felsefedir. Felsefe tarifi, insanın gücü ölçüsünde var olanların hakikatini bilmesidir.

Fârâbî’ye göre, Felsefe, var olmaları bakımından varlıkların bilinmesidir.

İbnSînâ’ya göre, Felsefe, hem kuramsal (bilgi) hem de pratik olarak yetkinleşmedir

I.Kant Felsefenin görevi yanlış anlamadan doğan aldanmacaları ortadan kaldırmaktır. Üstelik bu öylesine övülüp değer verilen kuruntuların yitmesine sebep olsa bile.

K.jaspers Felsefe, yolda olmak demektir. Felsefede sorular cevaplardan daha önemlidir, her cevap yeni sorulara çevrilir.

Hilmi Ziya Ülken, Felsefe, insanın varlık hakkındaki düşüncesi ve bu düşünce üzerindeki düşüncesidir. Başka deyişle felsefe varlık ilmidir.

Takiyettin Mengüşoğlu Felsefe; bütün “var olan” şeylerin ortak olan, birleştirici olan niteliğini ortaya koymaya çalışır.

Felsefenin Özellikleri

Felsefe bir soru sorma etkinliği olduğu için, sorular cevaplardan daha önemlidir.

Felsefe öznel bir düşüncedir. Farklı görüşlere yer verir.(Her filozof farklı çevrelerde doğup yetiştikleri için her birinin Farklı bir görüşü vardır. Bu yüzden 1 soruya yüzlerce yanıt verilebilir.)

Felsefe eleştireci ve sorgulayıcı bir düşüncedir.

Felsefe akıl ve mantık ilkelerine dayanır.

Felsefe evrenseldir. Konuları ve soruları herkesi ilgilendirir.

Felsefe yığılan yani biriken bir düşüncedir.(Kümülatiftir.)

Bitmişlik yoktur. Sürekli devam eden bir süreçtir. Hiçbir konuda son sözü söylemez.

Sonuçları kesin değildir, değişebilir.

Felsefe refleksiftir. (Kendi düşüncesi üzerine düşünme)

Olanı da inceler, olması gerekeni de inceler.

Felsefe sistemli ve tutarlıdır.

Bilim değildir. Fakat bütün bilimler felsefeden doğmuştur.(Felsefenin sorularına verilen cevaplar bilimi ortaya çıkarmıştır. Bilimin temelinde felsefe vardır.)

Felsefenin İnsan Ve Toplum Hayatındaki Rolü

1.Sorgulamayı ve özgür bir düşünce yapısını zorunlu kılar.

Sorgulama doğası gereği, doğruyu yanlıştan ayırmayı ve her zaman hakikatten yana olmayı gerektirir.

2. Analiz yeteneğini ve sezgileri güçlendirir.

Akademi’nin kurucusu Platon’ da aynı şeyleri söylemiş: Felsefe, doğruyu bulma yolunda, düşünsel bir çalışmadır.

3. Önsezi yeteneğini geliştirerek insanın başına gelebilecek bir çok belayı savuşturur.

Örneğin; Nostradamus her şeyden önce bir kahin değil filozoftu. Yorumlama yeteneği ve ileri görüşlülüğünü felsefeye borçluydu.

4. Şüphe ile beslenen bir varoluş gerektirir ve bu yüzden sürekli irdeleyen bireyler yaratır.

Şüphe, doğru bilgiye ulaşmada iyi bir enstrümandır.

5. Kendi kendine yetebilen ve kararlar alabilen “birey” olmuş insanları topluma kazandırır.

Kurgul felsefenin minarı Hegel’e kulak verelim: Felsefe, kendini bilinçli hale getiren düşüncedir.

6. Felsefede hoşgörü önemlidir. Bu husus hem toplumsal hem de siyasal anlamda hukuk ve demokrasinin yerleşmesini mümkün kılar.

Demokrasinin temelini hoşgörü oluşturur. Bu konuda akla gelen ilk filozof Mevlana’dır.

7. Felsefe mücadeleciler insanları yaratır.

Mücadele, bilginin ve özgürlüğün peşinde sürüklenmektir.